

skal forholdes, naar Proklama ikke er udstedt. Nu vil rimeligvis det ærede Mindretal rasjonere saaledes: Det er i sin Orden, at Arvingerne udstede Proklama til Kreditorerne, og naar Arvingerne ikke ville det, er det rimeligt og billigt, at de heste solidarisk, det vil sige: Alle for En og En for Alle ligeoverfor de Kreditorer, der maatte melde sig. Det, som Spørgsmaalet altsaa praktisk væsentlig kommer til at dreie sig om, er, om man skal tvinge Arvingerne til i alle Tilfælde, i de mest solvente Boer, hvad enten Boet behandles af Skifteretten eller de Skifte og dele privat, at udstede Proklama. Proklama skal jo udstedes efter Omstændighederne med 3 eller 6 Maaneders Bærsel, og Spørgsmaalet er altsaa, om man vil forandre det Bestaaende saaledes, at man gjør det umuligt for Arvingerne i et nok saa solvent Bo at faae dette sluttet før efter mindst 3 eller 6 Maaneders Forløb. Man vil maaske svare, at det er ingen Umulighed, thi Arvingerne kunne, naar Boet er saa solvent, tage sig den Ting, at de komme til at heste solidarisk, meget let. I den Henseende er det netop, at jeg vil henvisse det ærede Mindretal til § 52. Af denne Paragraf følger det nemlig, at, naar blot en eneste Arving fordrer det, skal Proklama udstedes, og nu vil jeg henstille, om man ikke tror, at, naar Reglen gives saaledes, at, naar Proklama ikke udstedes, skulle alle Arvinger heste solidarisk, det da praktisk vil føre til, at der saa godt som i alle, for ikke at sige alle Tilfælde vil af en eller anden Arving blive forlangt, at der skal udstedes Proklama. Det vilde være høist beynnderligt, om der ikke i en Samling af Personer, der efter Omstændighederne kan være temmelig stor, skulde være En eller Anden, der af Naturen var saa ængstelig, særlig i Pengesager, at han skulde gjøre Krav paa en Foranstaltning som den, der her er Tale om, for at blive sikret mod alle Eventualiteter. Selv om Boet er nok saa rigt og velhavende, og selv om Arvingerne maatte personlig være nok saa rige og velhavende, saa viser jo Erfaringen, at Folk i Almindelighed dog ikke have stor Lust til at blive udsatte for at komme til at betale for deres Medarvinger. Det er ikke alene dette, man udsætter sig for, at komme til at betale Mære, end man ellers vilde komme til at betale, men der kommer tillige den Omstændighed til, at den ene Arving i Følge Mindretallets Forslag udsætter sig for at komme til at betale, hvad hans Medarvinger efter Sagens retlige Natur skulde have betalt. Under disse Omstændigheder tror jeg, at den praktiske Følge af Mindretallets Regel vil blive den, at der saa at sige altid vil af en eller anden Arving blive forlangt Proklama; men det vil blive til meget stor Gæne for Medarvingerne, og det er altsaa netop, naar man tager Sagen praktisk, et Spørgsmaal, om der er nogen Grund til i dette Stykke at forandre de flere Aarhundreder gamle Rettsregler, der, som den ærede Ordfører udtaale,

ikke hidtil have viist sig at afstedkomme nogen Ulempe eller fremkalde nogen Klage. Det er dette, jeg ikke tror, og jeg maa derfor ogsaa for mit Bedkommende fraraade det høie Thing at vedtage Mindretallets Forslag under Nr. 42 b.

Sale: Jeg skal kun gjøre en ganske kort Bemærkning i Anledning af den høitærede Justitsministers Udtalelser. Han mente, at dersom Mindretallets Forslag blev vedtaget, vilde Følgen deraf være, at intet Bo vilde blive sluttet uden Proklama; men det forekommer mig, at han der har fremsat en Antagelse, som ikke er tilstrækkelig begrundet. Hvor der er Arvinger, som ikke nøie kende hinandens Bederhæftighed, er det unegtelig sandsynligt, at de ville forlange Proklama, for ikke at blive udsatte for at betale for Andre, men hvor Arvingerne ere nøie bekendte med hinandens Bederhæftighed og stole paa, at Ingen af dem vil fragaa den Gjæld, som Arveladeren har efterladt sig, men at de Alle vilde være villige til at betale, ser jeg ikke nogen Grund for dem til at holde paa, at Proklama skal udstedes. Jeg tror for Resten, at, om ogsaa det har været den gjældende Ret, at Proklama kunde undgaas, saa er det dog i Reglen kun blevet meget lidt undgaet, i det Mindste ikke, hvor der kunde være Tanke om Gjæld, som ikke blev anmeldt i rette Tid. Jeg maa derfor vebblivende holde paa, at det er en billig og retfærdig Forbring, Kreditorerne have paa, at Arvingerne ere solidarisk ansvarlige, navnlig naar disse kunne blive fri for Ansvar ved Udstedelse af Proklama, der jo, som den høitærede Minister selv ansøgte, ikke behøver at forhale Boet i mere end 3 Maaneder.

Justitsministeren: Jeg vil tillade mig at gjøre to Bemærkninger overfor det ærede Medlem. Den ene er den, at i det Dieblit, Arvingerne ikke udstede Proklama, bliver Gjælden heller ikke prækluderet, og som Følge heraf vil det kunne træffe, at Kreditorerne først melde sig efter maaske meget lang Tids Forløb. Denne Mulighed gjør imidlertid, at Arvingerne maa være saameget mere betenkelige ved at paatage sig en solidarisk Forpligtelse, thi om endogsaa de enkelte Arvinger i det Dieblit, Boet skal slufte, maatte have Tillid til deres Medarvinger, ikke blot Tillid til deres ærlige Villie, men ogsaa til deres Bederhæftighed, saa kunne de ikke være blinde for, at Forholdet i Marenes Løb kan forandre sig i den sidstnævnte Henseende. Den anden Bemærkning, jeg vilde gjøre, er den, at fra Reglen om, at Arvingerne ikke heste solidarisk, gjælder der jo blandt Andet den Undtagelse, at naar Arveladeren har forpligtet sig og sine Arvinger solidarisk, saa heste disse ogsaa solidarisk, og det vil altsaa ikke være vanskeligt for Kreditorerne, navnlig for Pengeinstituter, at sikre sig ved at sørge for, at der i den paagjæl-